

عنوان مقاله:

ویژگی ها و کارکرد «حکمت» در کتاب مقدس عبری (تورات) و قرآن

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات تطبیقی قرآن و متون مقدس، دوره 1، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

حمیده امیریزدانی - دانشجوی دکتری مطالعات تطبیقی ادیان، دانشگاه ادیان و مذاهب قم

لیلا هوشنگی - دانشیار گروه ادیان، دانشگاه الزهراء

خلاصه مقاله:

درباره مفهوم «حکمت» در سنت فکری شرق و غرب سخن بسیار گفته اند و شاید کمتر اثری را در حوزه تاریخ تفکر بتوان یافت که بدین موضوع نظری نداشته باشد. همچنین «حکمت» در متون دینی و به تبع آن در حوزه مطالعات مقایسه ای قرآن و کتاب مقدس اصطلاحی است مهم، پرکاربرد و با دلالت های معنایی گوناگون و در خور توجه. این مفهوم افزون بر معانی مشترکی که در هر متن دارد، دارای ویژگی هایی است که کاربردهای آن را از هم متمایز می کند. به طور کلی، در هر دو متن مقدس، «حکمت» دارای سرشت اخلاقی است و در پیوند تنگاتنگ با فلسفه عملی. «حکمت»، در هدایت و نیک بختی انسان موثر انگاشته می شود و نوعی بصیرت و بینش درونی است. با این همه، در قرآن «حکمت» مفهومی تشخیص یافته نیست و در مقام امر منزل و صفت کتاب قرآن، و نیز در وصف «خدا» و انسان هایی نظیر لقمان به کار رفته است، در حالی که در کتاب مقدس «حکمت» تشخیصی در قالب تجسد زنانه یافته است. در باب کارکرد «حکمت» در کتاب مقدس عبری، «حکمت» به خلق جهان و هدایت انسان ها می پردازد، حال آنکه در قرآن اساسی ترین کارکردهای آن حکم کردن و ایستادگی در مقابل هوسرانی است. در این پژوهش، «حکمت» در تورات با تکیه بر برخی از کتاب های موسوم به حکمت از جمله امثال، ایوب، جامعه و غزل غزل های سلیمان بررسی شده است، از این جهت که سنت شفاهی «حکمت» را در جامعه اولیه اسرائیل حفظ و زنده نگه داشته است؛ و در کاربرد قرآنی، کوشیده ایم دلالت های معنایی گوناگون «حکمت» را با نظر به پربسامد بودن این واژه و کلمات هم ریشه اش با تکیه بر آرای مفسران بررسی کنیم

کلمات کلیدی:

حکمت، کارکرد، کتاب مقدس عبری، تورات، قرآن، تشخیص، حکیم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1389843>

